

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljajo tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primeroma zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 184.

V Ljubljani, v torek 16. avgusta 1887.

Letnik XV.

Po odhodu Čehov.

Minoli so slavnostni dnevi v beli Ljubljani, češki gostje so zapustili slovensko ozemlje. Burna navdušenost stopila se je zopet z vsakdanjimi skrbmi, krepki „Živio“ in „Nazdar“-klici so utihnili... Naši nasprotniki, ktere je tako v oči bodel prihod severnih bratov na Slovensko, smejo zadovoljno dihniti, češ, saj vendar niso ukradli dežele, niti jednemu Nemcu niso kosti prešteli, niti lasú skrivili. A dasi vse javno življenje gré zopet po isti prejšnji poti, moramo vendar pripoznati, da so slavnostni dnevi mnogo pripomogli k razjasnjenju duhov v naši domovini. Da, marsikaj so razjasnili, mnogo mrtvega oživeli, mnogo trohlega odpravili. Če se toraj še enkrat oživimo v veselih spominih, upamo vstreči svojim čitateljem, ki so itak sigurno polni rodoljubnih čutil do svojih severnih bratov.

Gotovo je skrbelo marsikojega sicer vrliga rodoljuba, kako se bode sporazumel z došlimi gosti. Misléč, da je med jezikom našim in češkim nebotična razlika, si je pač že želel jezika „volapük“, da bi v njem podajal misli svoje vsprejetemu gostu. A vso to skrb je prihod čeških rodoljubov razkadil v prazen strah. Spoznali so na prvi trenotek, da sta si jezika sorodna. Slušali smo drug drugega, govorili „po malem“ (počasi) in se razumeli. A ne samo to. Pobratili smo se. Nam se je omilil češki jezik, gostom našim slovenski. Uvideli so krasoto njegovo, spoznali lepoto naših pesni, ter objubili učiti se poslej tudi našega jezika, negovati tudi narodno našo pesen. Enako smo se tudi mi prepričali, da ni stena med našim jezikom in češkim tako ogromna in strma, da bi se prelestviti ne mogla. Mlajša naša inteligencija segla bode sigurno z veseljem po češko slovnico in ni misliti, da bi jih ne bilo mnogo, ki si bodo vsled pohoda severnih bratov priučili tekom nekterih mesecev jezik bratov ob Veltavi. In tako se bode širila slovanska vzajemnost, vtrjena pohodom severnih gostov v širje in širje kroge našega razumnístva.

Mnogo se dandanes piše po raznih časnikih o Čehih in Slovencih. Priznati moramo, da osobito nam nasprotni listi udrihajo z vsemi močmi laži in

zvižaje po naših šegah in navadah in po narodnih naših naporih. Semper aliquid haeret. Marsikdo, sicer dobro misleč, nasrka se tako nehoté napačnih predsodkov, ki mu brani dobiti pravi pregled o razvoji in napredku tega ali onega naroda. Mili Bog! Kaj vse se je že pisarilo o slovenskem narodu! Kako so klestili po njem nemški listi še lani zaradi one zloglasne „Grünove slavnosti“! Pridite vi kletvetniki sami, osebnó se prepričajte, če je naše ljudstvo res tako surovo, neotesano, divjaško, kakor ste pisali. Pohod Čehov je očividén dokaz zoper židovsko časnikarstvo. Nad pol tisoča jih je prišlo, bivali so med nami, skupno smo se veselili, nikjer izgreda, nikjer sovraštva, nikjer razprtije. Ni najmanjšega nereda nisi mogel opaziti. Celo zagrizeni naši „nemško-kranjci“ so morali spoznati, da so to inteligentni ljudje, ki povsodi kažejo, da so zastopniki naroda omikanega, ki vé ceniti gostoljubnost in prijateljstvo. — Zavest pa imamo tudi popolno, da bode češko časnikarstvo posihmal, uvažujoč zavednost ljudstva slovenskega, navdušenost za svoj jezik in razne narode slovanske, vedelo s tem večjo odločnostjo iz lastne skušnje zagovarjati naše pravične napore in pobijati zlobne napade, ki se, žal, tolikrat po raznih nemških listih ponavljajo.

V dnevih skupnega bivanja nam je bilo možno natančneje poméniti se o mejsobojnih razmerah. Vpraševali smo, pripovedovali smo, in — spoznali, da imamo skupne težnje, skupne muke. Celo naravno je toraj, da ko smo si bili poprej zavezniki, smo stopili ob pohodu še v tesnejšo zvezo. In tako je prav. „Viribus unitis“ bode se naši in češki poslanci drug drugega tem iskrenješe oklenili in zahtevali od vlade pravice nam po ustavi zagotovljene. Čem trdnješa pa je zveza, tem lažje bode pridobiti, kar zahtevamo. Da, Čehi sami si smejo laskati, da njih pohod na Slovensko ni bil zastoj. Tudi njim tako čisto nespravljalivost očitajo politični nasprotniki. Na vsak migljaj češkega naroda navalé celo gručo fanatizma, kakor da bi v resnici pošten človek mej njimi ni življenja ne bil varen. Dokaz proti takim zlobnim trditvam je njih bivanje na slovenski zemlji. Soglasno bode o njih pričal narod slovenski, da so v rli A v s t r i j c i, in da je, če tudi ljubijo svoj jezik

in domovino, mej njimi bivati prijetno. Tudi visoka vlada se je utegnula prepričati, da so slovanski rodovi bivajoč mej seboj in ljubeč svoj jezik in narodnost, — da so pri svoji slovanski zavednosti vsaj jedno dobri Avstrijani, ki želé močno in trdno Avstrijo v strah in grozo vsem sovražnikom.

Še jeden pojav nam je oznaniti kot blag spomin na pohod čeških bratov. Zdi se nam — in menda se ne motimo — da se je ob tej priliki pokazala edinstvo in složnost med Slovenci. Bil je to pravi narodni praznik, ktereга so se vdeležili vsi Slovenci brez razločka stanú. Duhovna in svetna inteligenca, seljaki, trgovci in obrtniki — vse je delovalo v svojih krogih in prav to je vzrok, da smemo na prošle dneve biti v resnici ponosni. Naša duhovščina pokazala je, da je eminentno narodna, t. j. v najiskrenješi zvezi z narodom, in da je pripravljena povsod in v vseh krogih sodelovati, kakor nekda, za probujo in razcvet narodnega življenja. Vesela nada nas toraj objema, da bode to tudi v bodoče se ravno tako skazalo. Upajmo, da je pohod Čehov nam donesl lepo zarjo pravega složnega delovanja vseh stanov za duševne in gmotne koristi milega nam ljudstva slovenskega. Skrajni čas je pač, da pomine domači prepír s tujega k nam zanešen in da, ko smo se radovali s severnimi brati slovanske vzajemnosti, nas poslej doma vse objame prelepa slovanska vzajemost. Tako bode nekako pohod Čehov na našo zemljo zapisan s zlatimi črkami v letopis zgodovine slovenske.

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. avgusta.

Notranje dežele.

Presviti cesar bo praznoval tudi letos svoj rojstni dan v Išli, kjer se zberó presviti cesarica, prestolonaslednik Rudolf in cesaričinja Štefanija, bavarski princ Leopold in princesinja Gizela. 12. avgusta je minulo osem let, ko je grof **Taafe** bil imenovan ministerskim predsednikom.

LISTEK.

Nekoliko misli z Lurdskega potovanja.

IX.

18. avgusta 1886.

Predragi, premili prijatelj!

Pač nisem mislil, predragi prijatelj, da bom danes še tukaj. Sinoči napovedan bil je odhod avstrijskih romarjev, in tako se je tudi zgodilo, odšli so vsi — jaz sam sem tukaj ostal, sam v deželi tujega jezika, tujih običajev, sam brez znancev in prijateljev. Vendar ne sam, ne tujec. Ne, v duhu vere, ki tu vse oživlja, pozdravljam v teh neznanih obličjih brate, ki nam je skupen en Oče, ena domovina v nebesih.

Sam! Tako mi je usodil Bog. Prav včeraj sem bil nekoliko slaboten, tako da si nisem upal na pot. Mislil si boš, da sem vsled tega otožen. Sam ne vem. Vendar zdi se mi, da sem do zdaj nečesa pogrešal; nek skriven čut me je že včeraj celi dan vlekel, hoté nekako reči: ostani tukaj. Ostal sem.

Vrhu vsega je danes nebo oblačno, prav čmerno. Od vseh ločen se sprehajam po peščenih stezicah, postajam, posedam po klopih itd. brez vsake samosvestne volje. In tako se čutim celó srečnega, prijatelj, ker mi je dano brez vsake skrbi, nemočnemu, po tolikem času spet enkrat prosto zamisliti se, kar je samotarju tako potrebno.

Kaj pa tisti Lurdski čudeži, o kterih govori cel svet? To vprašanje mi naenkrat stopi pred duha. Čemu si pa prišel v Lurd, ako ne čudežev gledat?

O tej misli se razjasni temota v moji duši. Zdaj še-le sem si svest, kaj je prav za prav srce želelo.

Čudež! Kako globoko, bistveno sega vprašanje o čudeži v oni duševni boj, ktereга katoliška cerkev bije z naturalizmom. Tudi je to vprašanje s celo našo dosedanjo razpravo v tako ozki zvezi, da se ga ogniti ne moremo. Čudež in milost sta dva korelata, ki se eden od drugega ne dasta ločiti. Čudež povsod spremlja milost, oba vtemeljujeta čeznaravni red, s tem edinim razločkom, da milost spada v notranji, nevidezni svet, čudež pa v čutni, zunanji. In tako je čudež vedno služil v očiten dokaz milosti in čeznaravnosti, kakor tudi prave vere. Mi verujemo, in

sicer ne zato, ker razumemo, ampak edino, ker je Bog razodel, verujemo skrivnosti, človeškemu umu vekomaj nedokazljive. Zatoraj nam naturalizem očita: Vaša vera je neumna! A mi ga zavrnamo: Glej čudež! In preplašen se jame pred nami umikati.

Kaj pa je čudež, da se ga naturalist toliko boji? Ima li res toliko moč v dokaz katoliške resnice?

Čudež je, kakor nam pojasnuje sv. Tomaž, nekaj, kar presega moči vsega stvarstva (quod fit praeter ordinem totius naturae creatae); kot tak se toraj čudež more zgoditi le po onem, ki stoji nad stvarjenim svetom, namreč po Bogu. Kjerkoli je dokazan kak čudež, tam moramo iskati Boga samega kot učinitelja. Ako toraj kdo uči novo vero in v potrditev svojih naukov dela čudeže, je to najočitniši dokaz, da je vera njegova resnična. Čudežev, namreč ne more činiti, ako ni Bog z njim ter mu ne dá čeznaravne moči, Bog pa je neskončno resničen, ter kot tak absolutno ne more laži in krivih naukov potrditi. S čudeži toraj pritruje, da je omenjena vera prava. Vemo, da je dandanes na zemlji raznih ver in cerkvá, kterih ena drugi nasprotuje, kar ena trdi, druga taji in nasprotno. Zatoraj ni

Dunajski listi so se spominjali obletnice, vsak s svojega stališča. Vladni listi, v prvi vrsti „Fremdenblatt“ in „Presse“, slovó grofa Taaffeja kot modrega državnika, ki je spoznal prave koristi države in posameznih narodov.

V *Spljetu* so se 3. t. m. pričele volitve v mestni zastop in končale 12. t. m. Volileci so se vdeležili volitev v obilnem številu. V tretjem razredu so v okolici izvoljeni narodni kandidati jednoglasno. V mestu so dobili v tretjem razredu narodni kandidati po 446 glasov, italijanski po 456. V drugem in prvem razredu so izvoljeni narodni kandidati. Izvoljenih je vseh skupaj 30 narodnih zastopnikov, med njimi župan in državni poslanec dr. Bulat, državni poslanec Borčić, Bulić, deželna poslanca dr. Káraman in Morpurgo, in šest italijanskih zastopnikov.

Ogerski listi, posebno „Pester Lloyd“, očitajo Slovanom, da so panslavisti. *Češki* listi jim odgovarjajo. „Politik“ piše, da slovanski narodi v Avstriji potrebujejo vzajemnosti in se podreajo državni koristi. Toda državna korist ne obsega le dveh narodov, nemškega in madjarskega. „Hlas Naroda“ očita Madjarom, da so provzročitelji zmešnjave na vzhodu, ki škoduje Avstriji. Madjari hočejo pomadjariti narode pod krono sv. Štefana, zato se narodi boré za svojo narodnost. „Narodni Listy“ trdijo, da Slovani ne sovražijo Nemčije; a dopustiti ne morejo, da se Avstrija žrtvuje za Nemčijo. Avstrija je močna, ako so zadovoljni vsi njeni narodi. Mladočeški listi opominjajo Madjare na l. 1866, ko jim je pruska zmaga pripomogla do tolike veljave. Madjari bodo zgubili svoj vpliv, Slovani pa morajo s združenimi močmi delati za slavo in čast države.

Vnanje države.

Iz *Srbije* dohajajo skoraj neverjetna poročila o dogodkih pod prejšnjo vlado. Nedavno smo sporočili, da so v Požarevci zaprli nekaj oseb zaradi političnega umora. Zaprli so nekatere orožnike, a ti so se izgovarjali na svojega poveljnika Butrića. Ko tega zapró, trdi, da je dobil povelje od višje oblasti. Pri preiskavi je prišlo na dan, da so na Butrićevo povelje umorili tudi nekega Rusa in mu vzeli 100.000 rubljev. — Finančno komisijo napadajo naprednjaki in radikaleci. Glasilo naprednjakov „Videlo“ dvomi, da Ristić odkritosrečno misli dati deželi novo, času primerno ustavo. Radikalni „Beogradski Dnevnik“ trdi, da naprednjaki ne bi mogli dati nove ustave. Ob enem napada imenovani list tudi Ristića in mu očita, da je poklical v komisijo večino liberalcev in naprednjakov.

Časniki pišejo, da je v *Bolgariji* narod vesel o prihodu novega kneza. Takoj je bil princ iznaden, ko je prvič stopil na bolgarska tla. Turčija je odpoklicala Rizo beja in imenovala nadkomisarja v Bolgariji Arti - efendija Dodiana. Turčija je toraj pretrgala redno zvezo z Bolgarijo, ker ne odobrava postopanja princa Ferdinanda. Francoski listi preokujejo princa žalostno prihodnost. „Rep. Française“ celo piše v dopisu iz Bukarešta, da bo turška armada zasela Plovdiv, ko pride Ferdinand kot knez v Sofijo. — Ko je princ prišel v Vidin, naznanili so v Sofiji njegov prihod bolgarskemu narodu s 101 strelom. Regent Stambulov princa nagovori v imenu bolgarske vlade izražajoč mu vdanost in ljubezen bolgarskega naroda in armade. Bolgarski narod, trdil je Stambulov, ne bo nikoli pozabil, da je princ v težavnem trenutku vzel v roko zastavo bolgarske časti in neodvisnosti. Pozdravil ga je tudi nadškof, kteremu je princ odgovoril, da hoče svoje življenje darovati sreči in blagru bolgarskega naroda. Princ je odposlal velevladnim okrožnico, v kateri trdi, da nobena država ni sovražna njegovi osebi; nasprotnje se tiče le postavnosti sebranja, kar pa je čisto notranje bolgarsko vprašanje. Bolgari so ga obupno klicali, in temu klicu se je vdal in prevzel bolgarsko vladarstvo, da naredi mir in red v deželi. — Narod si pač želi miru, vendar so bili v zadregi in obupnosti le regenti. Častniki so bili v mnogih mestih

že nezadovoljni z regenti in vstaja bi se bila pričela, ako ne bi prišel Koburžan.

V *angleški* spodnji zbornici je sir Fergusson zagovarjal vlado gledé egiptске pogodbe. Trdil je, da angleška armada ne sme izprazniti Egipta, in davki se ne morejo znižati. Anglija mora izvršiti svoje dolžnosti v Egiptu in skrbeti, da se zavaruje Sueški prekop. — Angleška vlada je izdala višnjevo knjigo o Egiptu. „Daily News“ pišejo pri tej priliki zelo ostro o nevspehu Drummond-Wolffa; Sir Henry Wolff ni ničesa dosegel. Vzroki so znani. Prehitela sta ga francoski in ruski zastopnik. Sultan bi bil potrdil pogodbo, toda ob jednajsti uri sta ga prestrašila grof Montebello in Nelidov. Wolff bi bil moral najprvo zagotoviti si dovoljenje ruske in francoske države. Te dve državi ne potrdite pogodbe, in vsi dogovori so brezvspešni; pogodba ni vredna papirja, na katerem je pisana. Naš zastopnik se je pokazal slabega diplomata. Anglija je ponižana, ker mora prenašati grožnje Francije. Sir Henry Wolff se je bojeval brez zaveznikov. Sicer sta mu bila naklonjena avstrijski in italijanski zastopnik, toda pomagala sta mu malo. Nemčija je storila še manj, akoravno je velik njen vpliv v Carigradu. Wolff je naš Varus, kteremu nismo izročili legij, pač pa denar. Ako ga vprašamo, kaj je dosegel z denarjem, pokazati more le celo vrsto steklenic, v kterih je bil šampanjec.

Turška vlada je sestavila komisijo, ki se bo posvetovala, kako se naj zboljšajo finance. Mislimo, da si Turki ne bodo mogli več pomagati iz dolgov. — Iz Carigrada poroča „Pol. Cor.“, da se vlada neprestano dogovarja s svojimi zastopniki po vnanjih državah o bolgarskih zadevah. Diplomatični krogi so prepričani, da tudi nevtralne države ne bodo potrdile novega kneza, dokler Turčija ne potrdi volitve. Sicer se vsled tega ne bo pričela vojska, ker ruski zastopnik Nelidov je odpotoval na odpust; v kratkem odideta tudi grof Montebello in baron Calice.

Razmere v *Afganistanu* so še vedno kritične. Sicer so emirove čete večkrat premagale vstaše, vendar se Abudurrhman ne bo mogel dolgo braniti. Anglija in Rusija ste se sporazumeli o Afganistanu. Po tem dogovoru Anglija ne bo več podpirala emira. Ako vstaši zapodé s prestola Abudurrhamana, zaseli bote Anglija in Rusija afgansko deželo. Anglija že zbira armado ob meji.

Izvirni dopisi.

Iz *Ajdovice na Dolenjskem*, 12. avgusta. (Pojasnili.) Občini Ajdovica in Dvor prosili ste pred nekimi leti slavni deželni odbor, da bi se med okrajne ceste uvrstila občinska cesta med Verbovcem in Dvorom, ki pelje od Vrbovca čez Podlipo skozi Srednji- in Mali Lipovec, Sadinjo vas in Mačkovec na Dvor.

Lansko leto meril je deželni g. inženir navedeno občinsko cesto od Malega Lipovca, pa ne proti Sadinji vasi, ampak memo dve hiši broječi vasi Skopice pod Vinkovrhom skozi pašnike proti Mačkovecu. Občini sklicujete se namreč v svoji prošnji na to, da gré ves tovarni in osebni promet od Ajdovice po eni strani večinoma proti Dvoru, na drugi strani pa proti Vrbovcu. Ta razlog sedaj več ne velja, ker je postala dotična cestna proga poslednjih pet let brez vsega pomena. Kajti z l. 1884. ima Ajdoviška občina svojo c. kr. okrajno sodnijo, davkarijo in pošto v Žužemberku ter ima od tistihmal s Trebnjem in Dvorom kaj malo opraviti. Kar se vozi od vasi Verbovec na Dvor, vozi se po dobri

okrajni cesti skozi Dobrnič in Žužemberk in ne več čez Podlipo po strmi čisto zanemarjeni občinski cesti, po kateri s k večjemu kaj v vinograde vozari. Ves drugačen pomen ima občinska cesta od Dolenje Ajdovice, kjer župnijska cerkev stoji, do Žužemberka, kjer imamo vsa svoja uradna opravila in se bode morala zanemarjena občinska cesta prej ali poznej med okrajne ceste sprejeti, zlasti ker imajo tu uradnije večkrat svoje opravilo.

Sedanja občinska cesta pelje od Gorenje- in Dolenje Ajdovice skozi Srednji- in Mali Lipovec, Sadinjo vas memo Mačkovec po stari okrajni cesti Trebče vas na Žužemberk. Opomniti je tu, da bi bilo potrebno občinsko cesto od Malega Lipovca do Sadinje vasi toliko preložiti, da bi bila izpeljana spodaj pod Sadinjsko goro, ker bi se s tem po vsakem naliu razdrte strmine ognila. Nikakor pa ne kaže jo skozi Mačkovec navzdol na Dvor kreniti, kajti to bi bilo toliko, kakor ko bi morali Dolenjci v Ljubljano pridti skozi Šiško v Šentpetersko predmestje. To velja le tistim, kateri imajo svoja opravila na Dvoru in Žužemberku ter se raje 1½ ure okoli peljejo, nego bi peš v 1¼ ure prišli.

Namesto da bi se občinska cesta iz Vrbovca čez Podlipo do Srednjega Lipovca itd. okrajnim cestam uvrstila, je vendar za našo, Mirnopoško in Beršlinsko občino vse druge pomenljivosti dosedanja kolovozna pot od okrajne Prečinske ceste skozi kneza Auersperga gozd in vas Brezova Reber na Ajdovico in od tod na Žužemberk. Ta pot ni dalja, kakor od Vrbovca do Srednjega Lipovca, pa od leta do leta bolj potrebna, zlasti odkar so v Novem mestu pogostni sejmi. Ta cestna zveza bi bila najkrajša med Novim mestom in Žužemberkom ter ob enem važna celó v strateških zadevah. Gotovo bi jo tudi knez Auersperg s svojimi doneski podpiral, ker bi mu mnogo koristila. Navadne hoje od Prečine na Ajdovico imamo dve pičli uri, kakor od Vrbovca do Srednjega Lipovca. Toliko navedeni prošnji v pojasnilo.

Iz *Ptuja*, 12. avgusta. Tukajšnja čitalnica imela je pretečena tedna dva prav zanimiva večera, ktera sta pokazala edinost tukajšnjih in sosednih rojakov pri enakih podjetjih in ljubezen do svojih sotrudnikov. Predzadnjo sredo so tukajšnji vrli diletantje igrali opereto „Serežan“ in zadnjo sredo je priredila čitalnica banket odhajajočemu odborniku učitelju g. Tomažu Romihu. Oba večera sta bila z izbornim občinstvom prav dobro obiskana.

Vsa hvala gospodičinam in gospodom diletantom, ki so pri tej gledališčni igri težke naloge vrlo dobro reševali, in pokazali, da se v Ptuiji dá tudi na tem polji kaj doseči. Mnogobrojno ploskanje in odobravanje je sledilo vsakemu posameznemu prizoru. Spremljevanje c. kr. vojaške godbe 47. pešpolka je bilo vrlo dobro. Večer je bil vesel in dela čitalnici vso čast.

Pri odhodnici g. Romiha je bilo do 60 vdeležencev pri banketu, ki so pokazali spoštovanje svojemu ljubljencu, kateri je 11 let opravljal z največim vspehom marsiktero podjetje narodu v korist. Govorom ni bilo konca ne kraja. Slavil se je kot učitelj, narodnjak, odbornik, pevec, aranžér itd. Težko ga pustimo, a veselimo se, da pride med vrle narodnjake bratske nam dežele. Po nekem gospodu na tistem naročena vojaška godba iz Maribora je tudi ta večer razveseljevala občinstvo

mogoče, da bi bile vse prave; le ena more resnična biti. A vpraša se, ktera? Ako med temi ktero najdemo, da se s pravimi čudeži more ponášati, poročemo: ta je edino prava, vse druge so krive. Pravi zgodovinski čudež pa se dá dokazati edino le v katoliški cerkvi. Iz tega sklepamo: katoliška vera je prava, vse druge so krive.

In moč tega stavka občutijo vsi naši nasprotniki. Res, kdor se noče popolnoma odreči logičnemu mišljenju, se posledicam tega stavka ne more odtegniti. Zatoraj pa tudi naturalisti in ž njimi vsi akatoliki svoje glavne napade obračajo na katoliški čudež, dobro vedé, da pade katoličanstvo, da pade cerkev, kakor brž se jim posreči omajati veljavnost čudeža.

Posebno troje proti čudežu ugovarjajo:

1. Da smemo izvestno trditi, ali je v posamnih slučajih kak dogodek resnično čudežen, moramo najprej vse naravne moči poznati. Vsakdo namreč vé, da naravoslovne véde od leta do leta napredujejo in v isti meri se razkrivajo in spoznavajo nove moči. Tako se lahko zgodi, da kar zdaj v enem ali drugem slučaji smatramo za čudež, bo za tisoč let

ljudem čisto naravno, ker bodo spoznali, da se vse to zgodi po naravni moči, ktera je nam še skrita, njim bo pa vsled vednega napredovanja naravoslovnih véd odkrita. In res, marsikaj kar se je v srednjem veku imelo za čudež, smo zdaj prepričani, da se vrši na čisto naraven način. Zatoraj se pa število čudežev od stoletja do stoletja krči, dokler ne bodo popolnoma izginili pred lučjo véde in napredka. Ako nočemo, da nas bodo bodoči rodovi imeli za lahkovorne in vražljive, se ne smemo prenačljiti, marveč vse, česar ne moremo naravnim potom še razlagati in kar nekteri tako radi okličejo za čudež, za zdaj pustimo na stran ter čakajmo, dokler se naravoslovcem in kemikom ne posreči vse te prikazni naravno razlagati. Vsakdo vidi, kolike važnosti je ta ugovor. Kaj bi po tem takem katoliški cerkvi čudež pomagal, ako se ne dá dokazati? In ko bi bil tudi resničen, morala bi ga vendar na kljuko obesiti ter čakati tisoče in tisoče let, dokler se vse naravne moči ne odkrijejo; in ker se to najbrže nikdar ne bo zgodilo, tudi katoliški cerkvi čudež nikdar ne bo koristil.

2. Ugovarjajo proti čudežu tako zvani špiritisti.

Znano je namreč, da ti po svojih skrivnih shodih učinjajo marsikaj čudovitega, kar deloma dosega velikost katoliških čudežev, ali jim je vsaj močno podobno. Ravno tako imajo špiritisti tudi svoje nauke, svojo vero, ktera jim je, kakor trdé, razodeta po višjih duhovih; a ta vera je po vsem nasprotna čeznaravnemu pozitivnemu krščanstvu, je goli naturalizem. Kaj si moreš toraj opomoči s svojimi čudeži, katoliška cerkev? Ti trdiš: Jezus Kristus je Bog in to trditev dokazuješ s čudeži. Prav. A ravno to taji špiritizem, učeč: Jezus Kristus je le človek, ter kakor ti, svoj nauk potrjuje s čudeži!

3. Ugovarjajo s zgodovinskega stališča: Ni je skoraj bilo vere, ktere početnik ali privrženci ne bi se ponášali s čudeži. Da, celó stari pagani so pripovedovali o čudežih, isto tako Mohamed, razkolniki itd. Slednjič pride tudi katoliška cerkev. A kdo bo toliko enostransk, da bo le nji verjel?

Tako toraj se dá s čudežem vse dokazati ali pa nič!

(Konec prih.)

in ob prihodu vse iznenadila. Na svidenje, vrli Tomaž!

Gradec, 14. avgusta. (Slepar z diplomom.) Velikanska pravda proti enemu tukajšnjih zdravnikov, dr. Waldhäusl u, ki se je po časnikih z bombastičnimi oglasi zlasti bolnemu ženskemu spolu kot „čudatvorni zdravnik“ ponujal, je dokončana in obsodba izrečena. Preden pa jo Vam objavim, dovolite mi nekoliko besedi o zadevi sami. Kakor sem Vam bil že onidan omenil, je bil mož tožen hudodelstva goljufije zaradi sleparstva pri ozdravljanju bolnikov v več nego najst slučajih, izmed katerih je imel eden smrtne posledice, drugi pa skoraj vsi pohabljenost in dolgotrajno trpljenje za seboj. Mož je bil že 25 let zdravnik; bil je svoje dni na Dunajski univerzi doktorjem promoviran in je imel v Gradcu dvoje stanovanj. Sprejemal je vsakovrstne bolehe ženske, ki so lahko tudi stanovanje in hrano pri njem dobivale, za kar je doktor dobro računil. Med zdravniki in boljšimi krogi ni bil sloveč, pač pa na jako slabem glasu mazača. Zato se je pa tem bolje po časnikih šopiril z inserati, da je ni bolezni, ktere bi on „brez noža in brez bolečin“ ne ozdravil. Bolne ženske, zlasti one nižjega stanja in pa z dežele so pogosto k njemu zahajale. Marsiktera je prišla k njemu z boleznijo v vratu. Dr. Waldhäusl jo je znal prepričati, da ji v vratu prav nič ne manjka, če tudi je žena dobro bolezen čutila, temveč je bolna znotraj v telesu, in pa še prav hudo bolna je. To se je zgodilo neki ženi, ki je prišla k porotni obravnavi za pričo. Le-ta je konečno res verjela, da je v telesu bolna in se je dala „operirati“. Doktor je rekel, da je bolezen silno nevarna, in bo operacija jako draga. Računal je 50 gold. Žena je šla v telesu zdrava od njega — kakor je zdrava prišla — vrat jo je pa le še bolel. Le za 50 gold. olajšana je bila vsled dr. Waldhäuselnove operacije. Neko drugo kmetico je spravil na drugi svet. Ker je njen mož zahteval, da naj se mrtva žena komisijski pregleda, zakaj da je umrla, se je to zgodilo, in sedaj je prišla sleparija na dan, s to vred pa še 36 družih slučajev, ko so bile dotične bolnice več ali manj osleparjene. Vseh teh 36 slučajev skrčilo se je pozneje na najst kapitalnih točk, zaradi katerih je prišel doktor v kriminal. V konečni obravnavi se je skušal sicer oprati, češ, da je pri svojih operacijah postopal popolnoma vednostno in pravilno. Ali zdravniki večaki so mu povsod sijajno dokazali šarlatanizem izvirajoč iz nevednosti v zvezi s surovostjo in neobčutljivostjo nasproti bolnicam. Največjo klofuto pa si je dal mož sam s tem, da je pri dveh bolnicah „raka“ ozdravil, ki ga nobena niti imela ni. Predsednik porotne sodnije, grof Gleispach, ga vpraša, naj mu razloži bolezen „rak“. Waldhäusl začne nekaj čekati, na kar so se mu navzoči drugi zdravniki na glas zasmejali, in je dr. Floss vstal rekoč: To, kar je doktor za definicijo „raka“ podal, je čista bedarija! Huje se zatoženec pač ni mogel pokopati, kakor se je s to definicijo.

Mož je ozdravil ljudi tudi z neko novo „pasto“, ktero je sam izumil in ktera je ljudem peklenške bolečine prav po nepotrebnem delala. Iz česa da obstoji tista „pasta“, ni hotel za noben denar povedati. Dunajska univerza jo je vzela v kemično preiskavo in je med drugimi rečmi našla v njej klor in pa antimonov cink. Državni pravdnik ga je neusmiljeno pobijal kot jako nevarnega sleparja, ki trpečega človeštva, ktero se je z zaupanjem k njemu zatekalo, ni le na premoženji oškodoval, temveč tudi, kar je še huje — na zdravju in življenji. Tu se mora za vse bodoče slučaje postaviti svarilen vzgled, kajti kam bi prišli, če bi vsak zdravnik, ki je „per eminentiam“ zaupna oseba, tako postopal. Pravda se je završila v soboto zvečer proti enajsti uri, ko so porotniki po poldrugournem posvetovanju in prevdarjanju skoraj vsa vprašanja soglasno potrdili. Porotni sodni dvor obsodil je na to dr. Waldhäusl na sedem let v hudo ječo, s pristavkom, da zdravniške prakse ne sme nič več poprej izvrševati, kakor še le po prestani novi zdravniški preskušnji. Storjene škode ima povrniti v znesku 1898 gold. Zagovornik njegov se je proti obtožbi pritožil. Bo pač malo opravil. Ta pravda bo izvestno naučnega ministra opozorila na univerze. Kako je le mogoče z doktorsko diplomo tolišno nevednost pod klobukom nositi, navaden človek res ne more umeti.

Naše slovstvo.

Knjige za mladino.

2. „Knjižnica za mladino.“ — Založilo in na svetlo dalo „Slovensko učiteljsko društvo“. — Uredil Ivan Tomšič. — I. Mladi dnevi; 2. Za poklicem. — V Ljubljani, 1887. Natisnil J. R. Milic.

Vrednik tej knjižnici pravi v pridejanem vabilu: „Kogar je mar za slovensko mladino, pritrdi pač rade volje misli, ki se je izprožila pri lanskem obnem zboru „Slovenskega učiteljskega društva“: češ, da se začne izdavat „Knjižnica za mladino“. Naša mladina potrebuje hrane, primerne hrane, ki bistri um in blaži srce. Vsaka stroka naše književnosti se je bolj ali manje pospešila in popela za našega preporeda, le berila vzlasti zabavnega in naravnost mladini namenjenega se je do sedaj še malo spravilo v dézel. Pač je prišel na svetlo že marsikak list ali knjiga, ugajajoča našej mladini; ali mladi svet potrebuje vedno le berila, novega berila, in kdor pomisli, kakega pomena je vpliv leposlovne knjige osobito na mladino, potegne izvestno z nami in priskoči z malim vzdajem, bodisi gmotnim, bodisi duševnim... Vselej pa bode bilo tako, da ne užali ni verskega ni npravnega čuta, temveč trudilo se bode zabavati in podučevati mladino v pravem krščanskem in zdravem narodnem duhu, v lepem in pravilnem jeziku in obče priznanih krasoslovnih načelih... da se jej utrdi značaj in da postanejo iz nje pravi državljani po duhu in dejanju.“ — S tem vabilom se popolno strinjam, le s zadnjim stavkom nisem zadovoljen, „da postanejo iz nje pravi državljani po duhu in dejanju“; ne zato, kakor da bi ne bilo pravo, kar je tu povedano, a pomanjkljivo je. Namen, ki ga ima poduk pri mladini, je po krščanskih nazorih trojen: da dobé po poduku stariši podučene poslušne otroke, cerkev vdane vernike in država zveste podložne; po modernih, medverskih nazorih pa je poduku, sploh šoli država malik, kteremu naj se edinemu zažiga kadilo. Učitelju, ki ga obdaja veljavna medverska šolska postava od vseh strani, ni zameriti, ako navede in morda proti svoji volji izrazi njene nazore. — Toliko o vabilu.

I. Zvezek nam podaja dve povesti:

1. „Mladi dnevi“. Izvirna povest. Spisal P. B.

V tej povesti nam slika pisatelj, kako je junak v povesti Vinko ali po domače Čenček, že v mladih letih kazal veselje do knjig, kako ga je njegov ded, ki je po Hrvatskem „šumaril“, naučil tudi nekaj hrvaškega in kako se je Vinko zato veselil, zvedevši, da med vojaki, ki pridejo na vaje in stanujejo v njegovi rojstni vasi, bo tudi nekaj Hrvatov, češ: to bomo „hrvatili“. Po naključju se seznani z Vinkom hrvatski nadporočnik, ki po dogovoru s starši vzame Vinka za svojega ter ga izroči v skrb svoji soprogi v Zagreb, kjer ga blaga gospa vzgaja, da bi bil kedaj dober kristijan in značajan rodoljub. Tu se pridno uči in kaže posebno veselje za kmetijstvo, zato v počitnicah doma rad hodi po polji in kmetom pojasnuje, kako bi si zboljšali svoje kmetovanje, kakor je on prebiral po knjigah. Kot rodoljub osnuje v domači vasi bralno društvo, pevski zbor in doseže, do se prav mnogo vaščanov vpiše v Mohorjevo družbo. Pozneje postane Vinko upravitelj graščine svojega dobrotnika nekje na Ogerskem, se vedno še kot rodoljub spominja svojega doma, in rojakom pomaga po svojih močeh v blagor domovine.

2. „Za poklicem“. Izvirna povest. Spisal Nepokor. — V vasi Hruševki med drugimi živita kmeta: Zalipnik, nekaj bogat, in Cesar, ki si je v zadnjem času zelo opomogel s pošteno pridnostjo in zato ga Zalipnik zavidal in ko mu županstvo prevzame, sovraži. Imela sta sinova in ker svojega Cesar pošlje v šolo, ga tišči v šolo tudi Zalipnik, dasi mu žena pravi, da Tonček nima glave za šolo; a trma je bila huja nego razum. Če bo Cesarjev Ivan gospod, mora biti tudi naš, če tudi zadnji rep izgine iz hleva. A ni bilo tako; trma se je razbila; Tonček, ki ni imel poklice za šolo, se vda kupčiji in tam najde srečo; v daljni Ameriki obogati in pride domú, ko ravno sosedov Ivan vabi na novo mašo ter od njega žalosten zvé, da se ima ta in ta dan prodati Zalipniku domačija. — Skupno gresta v domačo vas in novomašnik gré z Antonom k sosedovim, kjer jih povabi na novo mašo in razodene, da je Anton kupil starišem domovje, da bodi toraj sovraštvo med sosedoma pozabljeno in res: nova maša je vse poravnala, in rekli so: Ivan bo srečen duhoven, Tone pa kupčevalec, vsak naj si po svojem poklicu išče

sreče. — Obe povesti se prav gladko berete; sicer se pogreša tu in tam jasna zveza, dovolj vtrjena motivacija, vendar v obče rad priznam, da nežne prvorojenke delajo čast svojima očetoma in želim gg. pisateljema tudi v prihodnje mnogo veselja in dobre volje, jasnega pogleda v naravo in srce, ki ga kažeta v svojih povestih, želim, da ju spremljajo tudi nadalje vzvišene ideje, pri vsem pa naj ju vodi določeni namen in pričakovati je, da bi mladina tudi v prihodnje nju povesti z veseljem prebiral in jih, kakor je Vinko pravil svoji materi, rada imela „od srčka do komolčka“! —n.

Domače novice.

(Presvitli cesar) je potrdil v deželnem zboru sklenjeno postavbo gledé občinskega in volilnega reda za mesto Ljubljansko.

(Hišo katol. družbe rokodelskih pomočnikov) pridno snažijo in lepšajo; 28. avgusta bode že slovesno blagoslovljena. Natančni program te slovesnosti v kratkem objavimo.

(Legitimacije) za znižano vozno po progi državne železnice, veljavne za vdeležence Einspielerjeve slavnosti v Svečah od dné 18. do 24. avgusta 1887, dobivajo se v „Katoliški Bukvarni“ in v Šelenburgovih ulicah v tabakarni pri Čitalnici.

(Za „Glasbeno Matico“) je v državnem proračunu za prihodnje leto postavljenih 500 glđ. podpore.

(Pri obisku deželnega Rudolfsčca) spoznali so naši bratje Čehi tudi kustosa gosp. Dragotina Dežmana. A domači obiskovalci ga morajo pohvaliti. Vedel se je, kakor se spodobi olikanemu strokovnjaku. Ljubezljivo je češkim gostom razkladal znamenitosti, opozarjal jih na važne listine naše zgodovine, kazal začetne knjige slovenskega slovstva, pojasnoval korespondenco čeških literatov s slovenskimi (Dobrovski, Čelakovski... Metelko, Preširen, Bleiweis...). In kar je za nas še nekaj posebnega, g. kustos se ni sramoval svojega materinega jezika — govoril je v čisti slovenščini. Kakor bi se bil pomladil, tako mu je prijazno sijalo obličje. Ali so mu spomini njegove mladeniške dôbe vneli srce, da se je tu čutil med brati Slovani? — Omenimo še, da so si Čehi ogledali zalo cerkev M. B. na Rožniku. Slučajno je ondi služil sv. mašo gosp. stolni vikar Kolar; domačinov in čeških gostov je bilo toliko, da je bila cerkev natlačena. — Posestnik gosp. Drenik je svoj vrh povodom tega bratskega obiska prekrstil v „Češki vrh“.

(Češke goste.) odhajajoče iz Ljubljane, je pozdravil v Borovnici gosp. nadučitelj Papler. Na kolodvoru so pričakovali goste bralno društvo z zastavo, domača in Preserska požarna bramba in šolska mladina, ki je gostom delila lipove vejice. Zahvalil se je gosp. Ekert. V Logateci jih pozdravi gosp. Mulej, zahvali se gosp. Lego. Na Rakeku se je sešlo mnogo naroda iz Cerknice in okolice, pozdravljajoče češke goste. Posebno sijajen je bil sprejem v Postojini. Na postaji so se zbrala mnoga društva z zastavami; pozdravi jih g. župan Vičič. Z godbo se je pomikal dolgi spreved v okrašeno Postojino. Pred jamo pozdravi goste okr. glavar g. vitez Schwarz; zahvali se na pozdravu g. dr. Schmaus. Postojinska godba je svirala v jami najprvo „Hej Slovani“. Okoli šestdeset notranjskih pevcev je zapelo cesarsko himno. Kalvarija in Tartarus sta bila razsvetljena z bengaličnim ognjem.

Ob 1. uri so se gostje vrnili iz jame v razne gostilne. Pri obedu so se vršile razne napitnice, najprvo cesarju. Okoli četrte ure so gostje odšli s zastavami na kolodvor, kjer so se s srčnimi besedami ločili od Postojine. Iskreno so bili Čehi pozdravljeni tudi v Št. Petru in v Sežani. Ob železnični progi v Sežani so bile hiše okrašene z narodnimi zastavami. Naroda se je sešlo nad tristo.

V Trstu se je v petek večer ob 7. uri sešlo pred kolodvorom na tisoče prebivalstva. Ko se približa vlak, zagrmé burni „živeli“ in „na zdar“. Vrednik „Naše Sloge“, g. Mandić, nagovori goste v češkem jeziku ter se jim zahvali v imenu primorskih Slovanov, da niso pozabili ob slovanski meji stanujočih Slovencev. V imenu Čehov se zahvali g. dr. Schmaus na srčnem in bratskem sprejemu. Ob 1/2 9. uri je bil sestanek v „Slovanski čitalnici“.

(Program) delitvi premij za govejo živino, ki bode v Metliki v ponedeljek 29. avgusta 1887. Slavno c. kr. ministerstvo kmetijstva je na predlog c. kr. kmetijske družbe Kranjske blagovolilo dovoliti, da se v Metliki za Dolenjsko stran napravi delitev premij za govejo živino, in je v ta namen dovolilo potrebni denar. Namen in konec tej razstavi in delitvi premij je: a) Da se živinorejci te strani dežele in pa cele Kranjske s primerjanjem goved različnih krajev spodbudijo v napredek živinoreje in o njem podučijo; b) da se razvidi vspeh, ki se je vzlasti s pripomočjo državne podpore dosihmal dosegel pri reji naše domače goveje živine; c) da se gleda na postavo zoper govejo kugo od leta 1879., več goveje živine izredi in oživi kupčija z domačo živino ne le doma na Kranjskem, temveč tudi v vnanje dežele. 1. Pravice do premij v Metliki imajo vsi živinorejci okraja Črnomeljskega, Novomeškega, Krškega, Kočevskega in Litijskega. 2. Na razstavo pripeljana živina se postavi na „mestni trg“. Do 9. ure dopoldne mora pa vsa živina na mestu razstave biti, in sicer posebej junci, posebej telice in posebej krave na ograjah privezane. Vsak lastnik mora sam skrbeti, da ima njegova živina hlapca ali deklo, ki živini streže. 3. Živina, ktera hoče premije deležna postati, mora najmanj že pol leta lastnina tistega gospodarja biti, ki jo razstavi. To mora razstavnik dokazati s spričalom svojega županstva. 4. Možje, kateri bodo sodili premiranje živine, se izberó po dotičnem predpisniku c. kr. ministerstva kmetijstva in se morajo ravnati po propisih za to določenih. 5. Kdor je premijo dobil, se mora s posebnim pismom zavezati, da bode spolnil vse, kar imenovani ministerski predpisnik veleval ter da bode premirano goved najmanj eno leto za pleme obdržal. 6. V razstavo se spuščajo: junci (biki), ki so $\frac{1}{2}$ do 3 leta stari, breje telice, ki so najmanj 2 leti stare, molzne krave, ki so imele eno, dvoje, tri, štiri ali k večem pet telet. Goved smé biti izvirnega Marijadvorskega, Muriškega, Belansko-Pincgavskega plemena in pa mešana domača živina z prej imenovanimi 3 rodovi ali pa tudi z drugimi zlahtnimi rodovi ali pa tudi čisto domača živina. 7. Za izvirne rodove so odločene državne premije tako-le: I. premija za bike 40 gld. II. premija za bike 30 gld. III. premija za bike 25 gld. IV. premija za bike 20 gld. V. premija za bike 20 gld. I. premija za telice 25 gld. II. premija za telice 20 gld. I. premija za krave 30 gld. II. premija za krave 25 gld. Skupaj 235 gld. Za lepo mešano živino in za domačo živino so odločene državne premije tako-le: I. premija za bike 30 gld. II. premija za bike 25 gld. III. premija za bike 20 gld. IV. premija za bike 15 gld. V. premija za bike 15 gld. I. premija za telice 15 gld. II. premija za telice 10 gld. I. premija za krave 20 gld. II. premija za krave 15 gld. Skupaj 170 gld.

(Potres.) Iz Metlike se nam poroča: Morda bodeanimalo bralce zvedeti, da smo imeli mi Metličani v nočojšnji noči (13. t. m.), oziroma že v jutro ob 4. uri jako zelo močan, kakih 5 sekund trajajoč potres silovitega značaja. Smer, v kateri so se podili potresini valovi, bila je pri nas od severovzhoda proti jugo-zapadu. Morda čujemo kaj o Zagrebu. Pri nas trpela je le opeka in nekoliko tudi mi, kajti vsak se je zbudil ter prestrašil. — (Adlešiče, 13. avg.) Danes, t. j. v soboto zjutraj okoli četrte ure čutili smo tu hud potres. Smer mu je bila od severa proti jugu.

(Lep dar) je prišlo „katoliško podporno društvo“ v Celji za ondašnje deklisko šolo. Prečast. gosp. Anton Dvoršek, župnik in zlatomašnik pri sv. Vidu poleg Planine je daroval imenovanemu društvu pet obligacij, vsako po 100 gld. Hvala in slava blagemu gospodu!

(Odbor „Slovenskega pevskega društva“ v Ptuj) je na povabilo slavnostnega odbora za Trstenjakovo slavnost sklenil, da se naj slavni p. n. udje po mogočnosti vdeležé te slavnosti in se je na to sprejel pevski del tamošnjega sporeda. Naznanja se to tem potom vsem p. n. izvršujočim udom „Slov. pevskega društva“ ter se prosijo mnogobrojne vdeležbe pri Trstenjakovi slavnosti dné 4. sept. t. l. v Slovenjemgradu. Gospodje poverjeniki in slavna predsedništva čitalnic, ktere imajo pevske zборе, so prošeni, da blagovolijo kar najhitreje odboru „Slov. pevskega društva“ v Ptuj naznaniti, ako in koliko čestitih pevk in pevcev se hoče vdeležiti omenjene slavnosti, da se jim morejo naznaniti, oziroma poslati pesmi, ktere se bodo skupno pele

pri slavnostnem banketu in pri narodni veselici tamkaj. Dolžnost je posebno vseh štajarskih Slovencev in njih društev kot ožjih rojakov slavljenca, da se vdeležé te slavnosti ter pokažejo, da znajo ceniti neumorne zasluge moža, ki je posvetil celo življenje slovenskemu pisateljstvu. Odbor ob enem naznanja, da se bode pri tej priložnosti vršil občni zbor; drugega že proglašene velikega pevskega zbora letos ne bo, ker želi to mnogo društvenikov zaradi preobilnih letošnjih narodnih svečanosti po vseh slovenskih pokrajinah. Odbor upa, da bode tukaj vdeležba posebno od strani vrlih pevk in pevcev mnogoštevilna. Več bode povedal natančni program. Krepak in srčen pevski pozdrav vsem udom! Na svidenje! Odbor.

(V Trbovljah) imeli so te dni več nesreč. Dne 2. t. m. zvečer prišel je na premogovi progi ondašnje železnice, ki je v zvezi z južno železnico, 13letni Rudolf Pillingner pod prazen vlak in se je hudo po životu odril in pa pretrlo mu je ude. Tri dni kasneje, dne 5. t. m. prišla sta ravno ondi pod premogov vlak dva delavca, ki sta tudi hudo poškodovana.

(Ogenj) bil je danes teden po noči ob $\frac{1}{4}$ 12 uro. v Mariboru „Pri slonu“ na Tržaški cesti. Vžgal se je namreč voz sena. Poldrugo uro vročega dela je bilo potreba, preden so gasilci in drugi ljudje ogenj toliko omejili, da se ni dalje razširil. V veliki nevarnosti so bile bližnje hiše, cerkev in župnijska hiša. Pomagali so tudi vojaki topničarji prav zdatno ogenj gasiti. Zažgal, pravijo, da je odpuščen hlapec iz jeze.

(Osrednji obrtniški nadzornik) c. kr. dvorni svetnik Migerka pripeljal se je v petek v Gradec in bode z ondašnjim obrtniškim nadzornikom g. dr. Pogatschniggom ogledaval industrijalna podjetja tega obrtno-nadzornega okraja, h kateremu tudi Kranjska pripada.

(Avstrijski odvetniki) imeli bodo 18., 19. in 20. septembra v Gradci svoj veliki shod ali takozvani „odvetniški dan“. Med drugimi vprašanji predvarjali bodo tudi, kako in na kakošen način bi se dala zakonitim pisčem enkrat za vselej sapa zapreti.

(Križ) na najvišji zvonik Graškega mesta, ki bo do 20. t. m. pri novi cerkvi Jezusovega sreca popolnoma dozidan, postavil se bo omenjenega dne z veliko slovesnostjo.

(Vstrelil se je) v sredo 10. t. m. v Gradci v Šenovski ojašnici desetnik 87. pešpolka, Matija Kostanjšek iz Podsrede doma. Zadel se je v srce.

(V kopelih) Rogatec - Slatina bilo je do 9. t. m. vpisanih 1726 oseb.

(Kujanju) pri Lloydovih kurjačih v Trstu še vedno ni konca. Lloyd je rekel, da naj kurjači zopet v službo stopijo, potem se bo že videlo, kaj da se dá storiti. Kurjači pa zahtevajo, da naj jim Lloyd pismeno dá, kar zahtevajo, potem bodo že zopet za delo prijeli. Na to je rekel Lloyd, da mu delavci ne bodo pravil dajali in da se z ljudmi, ki niso več v njegovi službi (s kujalci) sploh nima kaj razgovarjati. Da se mu kurjačev ne bo manjkalo, za to, pravi, hoče že sam skrbeti.

(Hadži Loja), znani vodja vstašev leta 1878 umrl je nedavno v Smirni, kakor poroča „Sarajevski List“.

Telegrami.

Trnovo, 15. avg. Princ Ferdinand Koburški je v sebrani prisegel na ustavo. V proklamaciji je princ naznanil nastop vladarstva in se zahvalil bolgarskemu narodu na zaupanju in previdnem postopanju v resnem času. Hrabri narod se je trudil in boril za svojo neodvisnost in tako si pridobil sočutje vsega omikanega sveta. V proklamaciji se je tudi zahvalil regentom in ministrom, da so ohranili neodvisnost Bolgarije v kritičnem trenutku.

Trnovo, 16. avgusta. Včeraj so častniki priredili banket. Koburžan si je ogledal posadko in vtrjen tabor, kjer so ga navdušeno pozdravljali. Obljubil je, da bo vse spoštoval in ohranil, kar je knez Aleksander zapustil deželi. Ko je princ odhajal, nesli so ga častniki na ramah do voza. Princ je sprejel naslov častnega polkovnika Trnovskega polka.

Carigrad, 15. avgusta. Ruski poslovodja je turški vladi sporočil naznanilo ruskega

ministra vnanjih zadev, pl. Giersa, da ugovarja izvolitvi princa Koburškega in njegovemu prihodu v Bolgarijo. Giers upa, da se bo Turčija pridružila temu ugovoru. To naznanilo se je sporočilo vsem državam.

Pariz, 16. avgusta. „Havasovo izvestje“ iz Carigrada: Turška vlada je poslala okrožnico velesilam. Sklicuje se na slovesno izjavo Koburžana, da brez sporazumljenja s Turčijo in državami ne odpotuje v Bolgarijo. Zato bo Turčija pretrgala vse uradne zveze s princem in želi vedeti misli držav o postopanju princa in rešitvi vprašanja.

Umrli so:

7. avgusta. Marija Vidmar, kuharica, 49 let, pred Škofjo št. 14, jetika.

9. avgusta. Jožefa Lenassi, zasebnica, 20 let, Kolodvorske ulice št. 31, jetika. — Reza Vouk, devica, 33 let, Kravja dolina št. 11, Tabes dorsalis. — Ludmila Kapus, uradnikova hči, 24 let, Vegove ulice št. 8, jetika.

13. avgusta. Pavla Anžič, hišnega posestnika hči, 6 mes., Hradeškega vas, št. 15, driska.

V bolnišnici:

8. avgusta. Boštjan Jenko, gostač, 67 let, Anaemie.

11. avgusta. Janez Turšič, posestnik, 47 let, Puralistica. alcoholismus. — Tine Tavčar, delavec, 50 let, Septicaemia.

V vojaški bolnici

11. avgusta. Gregor Bohine, pešec, 22 let, jetika.

Vremensko sporočilo.

Ura	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	urakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	735.46	+17.2	sl. svzh.	jasno	
13. 2. u. pop.	733.84	+27.4	sr. zap.	"	0.00
9. u. zveč.	732.74	+21.6	sr. jzap.	"	
7. u. zjut.	731.84	+22.8	brezv.	jasno	
14. 2. u. pop.	729.70	+28.4	sr. jzap.	del. jasno	14.30
9. u. zveč.	733.36	+17.2	sl. szap.	dež	

Dne 13. vročina in trajajoča suša, čez dan skoraj jasno. Dne 14. dopoldne jasno, vroče, popoldne se je začelo oblačiti, med 5. in 6. uro nevihta od jugozapada z dežjem, ki je trajala skoraj eno uro; ob 8. uri zopet nevihta z bliskom in dežjem ki je trajala v pozno noč, z prenehljajem. Srednja temperatura 22.1° C., 22.8°, oziroma za 2.5° in 3.4° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafčno poročilo.)

16. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 50 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 80 „
4% avstr. ziata renta, davka prosta	113 „ 26 „
Papirna renta, davka prosta	96 „ 45 „
Akcije avstr.-ogorske banke	884 „ — „
Kreditne akcije	285 „ — „
London	125 „ 85 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleon	9 „ 96 „
Ces. cekini	5 „ 96 „
Nemške marke	61 „ 57 $\frac{1}{2}$ „

Poslano.

Gospodu pl. Trnkóczyju!

Lekarju zraven rotovža v Ljubljani.

Naznanjam Vam sprejem 5 steklenic cveta za konje ali konjskega fluida.*) Ker se je ta od Vas narejen cvet za konje pri zunanjih boleznih pri mojih konjih tako izvrstno obnesel, zasluži da se po časopisih javno razglasi. Srčen pozdrav!

(42) Anton Krašović, posestnik.

Vrhnika pri Starem trgu poleg Rakeka, 3. jan. 1886.

Za notranje bolezni pri konjih, goveji živini, prašičih in ovcah, priporoča se pa **Izkušeni živinski prah** (1 zavoj 50 kr., 5 zavojev 2 gl.) Mnogotere ozdravila pri rabi tega živinskega prahu, kakor njegove dobrodeltne lastnosti pri različnih boleznih, pripravile so živinske zdravnike in živinorejce do tega, da ta prah za prvo in najvažnejšo zdravilo rabijo ter se priporoča, da ga vsak gospodar pri notranjih živinskih boleznih takoj rabi, sploh da se ta prah zmeraj pri hiši nahaja. Izvrstno se rabi ta živinoredilni prah, ako živina neče jesti, pri krvni molži, kakor tudi za izboljšanje mleka.

Prodaja in razpošilja ga z vsakdanjo pošto **lekarna Trnkóczy**, zraven rotovža v Ljubljani.

*) Konjski fluid 1 steklenica 1 gl. — 5 steklenic samo 4 gl.

Izvožno marcno pivo

v steklenicah (30)

dobiva se v pivovarni Janeza Perlesa v Ljubljani
v zabojih po 50 steklenic, steklenice z $\frac{2}{10}$ L.
" " 50 " " " $\frac{1}{10}$ L.